

ham ved Bevillingen af 1805. Dette er ganske vist rigtigt, men man maa dog ogsaa see hen til, hvorledes det er fremkommet. Det maa jo nemlig antages, at en Mand ikke er forpligtet til at betale en Skat, medmindre den affræves ham. Skatten kunde i dette Tilfælde ikke affræves, førend der var foretaget en Bonitering af Jorden og den var ansat til Hartkorn. Det fremgaaer af Revisionens Beretning, at Ansættelsen til Hartkorn, hvorefter Skatten skulde indkræves, først er foretaget, efterat den Termin, som var bestemt i Beskjendtgjørelsen af 20de Juni 1851, var udløben. Dette er altsaa et Tilfælde, som ikke indbefattes under Loven. Faktisk har altsaa Skattefrihed fundet Sted, men Aarsagen til, at Ciere ikke er kommen til at udrede Skatten, ligger hos Staten, idet det er Staten, som skulde have sørget for, at Ansættelse til Skat havde fundet Sted; og spørger man da, hvilken Deel af Statsmagten det er, som har gjort sig skyldig heri, saa vil det erindres, at der er Tale om Fakta, som ere foregaaede i Aarene 1817—18. Det var i Aaret 1817, at denne Inddæmning paabegyndtes, og i 1818 at den fuldførtes; det var dengang, at det skulde have været paaseet af vedkommende Embedsmand eller Kontor — jeg er ikke saameget inde i Administrationen, at jeg kan angive, under hvem det foretoede, — at en saadan Skyldsaetning fandt Sted; men saameget er dog klart, at en Feil, der er begaaet i de Aar, dog ikke nu mere hensigtsmæssig kan undersøges, ligesaa lidt som Noget hensigtsmæssigt kan straffes derfor; det er Noget, man i mine Tanker ikke mere kan komme tilbage til. Grunden til, at Skattefriheden er nydt i længere Tid, end Bevillingen tillader, ligger altsaa i en Feil fra Statens Side, og Staten kan saaledes ikke paaberaabe sig denne Grund som et Argument for, at Forholdet skulde ordnes paa en anden Maade.

Naar den ærede Taler har udhævet den Betragtning, at der ikke er givet Rigsdagen Leilighed til at tage Bestemmelse om Spørgsmaalet om, hvorvidt den omhandlede Godtgjørelse skulde tilflyde Besidderen af Scheelenborg, saa er der ingen Meningsforskjel mellem Mindretallet og Fleertallet om det Urigtige heri; thi det udtales udtrykkelig i Indstillingen,

at Rigsdagen burde have været hørt, at Ministeren ved at tage Bestemmelsen egentlig er gaaet udenfor den ved Loven af 20de Juni 1850 givne Bemyndigelse. Derom er der altsaa ingen Meningsforskjel; men det, hvori der viser sig Meningsforskjel, det er, at Fleertallet har den Ansættelse, at i en Sag, som efter den lange Tid, der er gaaet hen, er saa tvivlsom, naar vi komme ind paa Realiteten, saa tvivlsom med Hensyn til faktiske Omstændigheder, er der ikke Anledning til Andet end til at udtale den Ansættelse hos Rigsdagen, at Ministeren har handlet udover sin Competence, hvormed Sagen saa bør have Ende. Jeg skal hentelede de ærede Medlemmers Opmærksomhed paa, hvad Følgen vilde være, hvis disse Ord „men saaar: at passere“ ikke tilføies. Dersom Udgiften ikke bevilges, saa maa Statsrevisionen i det næste Aars Regnskab spørge, om denne Sum er kommen til Indtægt, og i modsat Fald strax sætte sig i Bevægelse og fordre Beløbet tilbagebetalt af vedkommende Minister, hvoraf der saa muligvis vilde følge, at man maatte sride til en Rigsretsaktion; thi ellers vil Beløbet ikke komme tilbage til Statskassen, naar vedkommende Minister ikke vil anerkjende Fordringen for fuldt gylbig. Disse ere de Betragtninger, som navnlig under de nærværende Forhold have bragt Fleertallet til ikke at gaae videre i denne Sag, men see at faae en Ende paa den.

Naar den ærede Taler endelig har fundet en særlig Grund deri, at der foreligger en Forøgelse af Statsgjælden, saa skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det dog er en Statsgjæld af en ganske særegen Bestaaenhed.

Det maa nemlig erindres, hvorledes denne Statsgjæld er fremkommen. Dengang det blev besluttet, at Forskjellen mellem det frie og ufrie Hartkorn skulde hæves, og at der skulde gives Erstatning til de daværende Ciere af sit Hartkorn, var der to Maader, der kunde vælges. Den ene var at udbetale Godtgjørelsen med rene Penge, den anden at give Betaling i Statsobligationer. Det var altsaa for at undgaae den kontante Udbetaling, at man foreskrev i Loven, at Finantsministeren skulde være berettiget til for Beløbet at udstede Statsobligationer med 4 pCt. Rente, forsaavidt det var